

7. Tabellen

7.1. Werken met tabellen

7.1.1. Wat is...

Een tabel bestaat uit rijen en kolommen met cellen waarin je tekst, figuren en andere webelementen kan invoegen. Je kan tabellen op verschillende manieren gebruiken in Microsoft FrontPage.

De voornaamste manier om tabellen te gebruiken is om gegevens in tabelvorm te presenteren. Een aantal typische voorbeelden van dergelijke *tabelinformatie* zijn roosters of dienstregelingen, productinformatie en tarieven.

Je kan tabellen aanpassen om ze te verfraaien en overzichtelijker te maken. Je bepaalt hoe de tekst wordt weergegeven in elke cel door de uitlijning en het lettertype in te stellen. Verder kan je instellen hoe de kolommen en rijen worden weergegeven in de tabel en welke kleuren je wilt gebruiken voor randen en arcering.

Een andere manier om tabellen te gebruiken is het ordenen van tekst, figuren en andere webelementen op een pagina. Deze techniek wordt zeer dikwijls toegepast omdat de meeste moderne browsers tabellen en de mogelijkheden ermee zonder fouten weergeven. Het ordenen van webelementen via tabellen is bovendien redelijk eenvoudig.

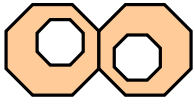
De bedoeling van tabellen, namelijk het weergeven van tabelvormige informatie, gaat echter verloren door deze techniek toe te passen. Bovendien zullen tabellen die voor ordening van webelementen zeer verwarrend overkomen in browsers voor andersvaliden. Hier bestaan sinds enkele jaren een aantal regels. De *Web Content Accessibility Guidelines* van het *World Wide Web Consortium* zijn hiervan een voorbeeld. Voldoen aan deze regels is geen must, maar getuigt van goede wil naar de medemens met beperkte mogelijkheden.

7.1.2. Alternatieven voor tabellen als ordeningssysteem

Als alternatieven voor het gebruik van tabellen bestaan binnen FrontPage de volgende technieken:

- Gemeenschappelijke randen
- Frames
- 2D plaatsing

Gemeenschappelijke randen zijn handig wanneer je op elke pagina dezelfde items wilt weergeven. Als je bijvoorbeeld boven aan elke pagina van het web een logo wilt weergeven, kan je een gemeenschappelijke bovenrand gebruiken met daarin het logo. Ook het hele navigatiesysteem kan je in de gemeenschappelijke rand opnemen.

Het gebruik van gemeenschappelijke randen is slechts gedeeltelijk een vervanging voor tabellen als ordeningssysteem. Wanneer je de bron van de pagina's met gemeenschappelijke randen bekijkt in een browser zal je snel merken dat het systeem van gemeenschappelijke randen eigenlijk gebaseerd is op tabellen. Binnen FrontPage merk je hier echter niets van.

Frames zijn handig wanneer je meerdere pagina's dynamisch wilt weergeven op één pagina. Je kan ook gebruikmaken van frames wanneer bepaalde inhoud altijd zichtbaar moet zijn, zoals een lijst met hyperlinks, en je tevens een grote hoeveelheid gegevens wilt weergeven waarin de bezoeker kan bladeren.

Voor pagina's met frames blijft echter het probleem van bruikbaarheid voor mindervaliden een probleem. Een echte oplossing is dit dus niet. Over frames volgt in het volgende hoofdstuk meer.

Met 2D-plaatsing kan je alle webelementen overal op een pagina positioneren, onafhankelijk van de regels met tekst (alineamarkeringen) op een pagina. Je kan deze voorziening ook gebruiken om webelementen te overlappen. De meeste oudere webbrowsers bieden echter geen ondersteuning voor deze voorziening, wat betekent dat pagina's met 2D plaatsing niet goed worden weergegeven in deze browsers.

7.1.3. Conclusie

Wanneer je besluit tabellen te gebruiken voor iets anders dan het weergeven van tabelinformatie moet je goed weten waar je mee bezig bent. Ofwel kies je ervoor om een web te maken dat verwarrend overkomt voor mindervaliden, ofwel kies je ervoor om een web te maken dat vereist dat de gebruikers moderne technologieën in huis heeft. Beide heb jij als webontwerper niet in de hand.

De beste optie is dus nagaan wie je gebruikers zijn en wat hun mogelijkheden zijn. Dit is niet eenvoudig valt buiten de doelstellingen van deze cursus.

7.2. Tabellen maken

In Microsoft FrontPage kan je op verschillende manieren tabellen maken:

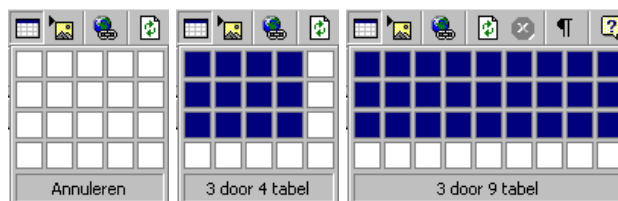
- Eenvoudige tabel: Je kan snel een eenvoudige tabel maken door alleen het aantal kolommen en rijen op te geven. Later kan je de eigenschappen van de tabel altijd nog aanpassen.
- Een tabel tekenen: Je kan een tabel maken door deze te tekenen. Met de functie Tabel tekenen teken je eerst de omtrek van de tabel en vervolgens de tabelcellen. Op deze manier kan je een complexe tabel maken met cellen van verschillende grootte en het gewenste aantal kolommen en rijen.
- Een tabel maken en de tabelleigenschappen instellen: Je kan een tabel maken door direct verschillende tabelleigenschappen op te geven, zoals het aantal rijen en kolommen, de tabelbreedte, de uitlijning, de randdikte, de celopvulling en de ruimte tussen cellen.
- Tekst omzetten in een tabel: Als je bestaande tekst wilt opnemen in een tabel, kan je de tekst omzetten in een tabel. De tekst moet dan wel scheidingstekens bevatten die aangeven hoe de tekst moet worden verdeeld over kolommen en rijen.

7.2.1. Een eenvoudige tabel maken

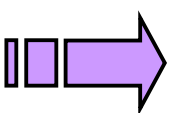
Je kan een eenvoudige tabel maken door alleen het gewenste aantal rijen en kolommen op te geven. In dat geval worden de standaard eigenschappen voor de tabel gebruikt.

Het invoegen van een eenvoudige tabel doe je dus in twee stappen:

- Klik in de paginaweergave op de plaats waar je de tabel wil invoegen.
- Klik op in de werkbalk *Standaard* en beweeg met de muispijl naar beneden en naar rechts totdat het gewenste aantal rijen en kolommen wordt weergegeven in de tabel.

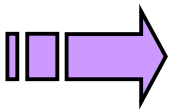
Om een tabel te maken die breder is dan 5 kolommen en / of hoger dan 4 rijen moet je de linkermuisknop indrukken bij het verplaatsen in het raster dat getoond wordt.

Maak op de pagina *rijden.htm* van het web *Ibiza* op de bovenstaande manier een tabel van 4 rijen en twee kolommen onder de reeds bestaande tekst.

Je kan de cursor door een lege tabel navigeren met de pijltjestoetsen, door met de muis in de gewenste cel te klikken of door op de tabtoets te drukken. Met **Shift+Tab** spring je ook van cel naar cel, maar dan in omgekeerde richting.

Wanneer je in de laatste kolom op de onderste rij gekomen bent kan je door één keer op de tabtoets te drukken een nieuwe rij bijmaken.

Pas de tabel aan volgens onderstaand voorbeeld. Plaats ook de tekst *Tanken* erboven met het aangepaste opmaakprofiel.

Tanken	
loodvrij :	sin plomo
normaal :	gasolina
super :	super
diesel :	gas-oil
Voltanken a.u.b. :	Llénelo, por favor

7.2.2. Een tabel tekenen

Je kan een tabel maken door de tabel en de tabelcellen te tekenen in plaats van het aantal rijen en kolommen op te geven. Eerst teken je de buitenrand van de tabel. Dan kan je de rijen en / of de kolommen maken. Dit proces kan je blijven herhalen totdat de tabel de gewenste vorm heeft. Rijen en kolommen van verschillende afmetingen zijn op deze manier geen probleem.

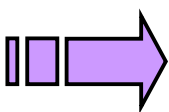

Een tabel tekenen doe je via een de werkbalk *Tabellen*. In deze werkbalk vind je de knop waarmee je de tabel kan tekenen. Naast de knop vind je de knop waarmee je een lijn in de tabel kan weggommen.

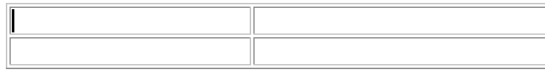
Als de werkbalk *Tabellen* niet zichtbaar is kan je deze zichtbaar maken door met de rechtermuisknop op één van de andere werkbalken te klikken en te kiezen voor *Tabellen*. Je kan dit natuurlijk ook doen door in het menu *Beeld* te kiezen voor *Werkbalken* en vervolgens voor *Tabellen*.

Door in het menu *Tabel* te kiezen voor *Tabel tekenen* kan je de knop en de werkbalk *Tabellen* in één keer activeren.

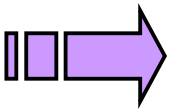

Voeg onderaan de pagina *rijden.htm* in het web *Ibiza* een kop van het type *Kop2.rand* toe met als tekst *Borden*.

Maak vervolgens de onderstaande tabel na. Teken eerst de buitenrand, dan de verticale scheidingslijn en tenslotte horizontale scheidingslijn.

Als je klaar bent met het tekenen van de tabel, klik je nogmaals op de knop op de werkbalk *Tabellen* om de bewerking te beëindigen.

Vul vervolgens de volgende gegevens in:

Aankomst :	Ilegada
Vertrek :	Salida

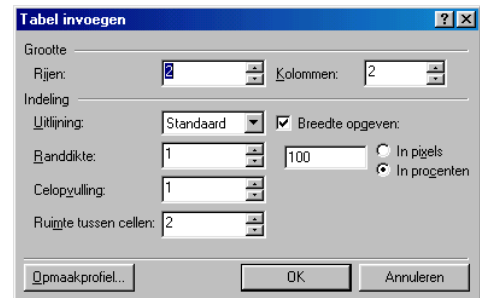
7.2.3. Een tabel maken en de tabeleigenschappen instellen

Wanneer je een tabel maakt, kan je ook de tabeleigenschappen opgeven, zoals het aantal rijen en kolommen, de grootte, de uitlijning en randkenmerken.

Een tabel invoegen en tegelijk de tabeleigenschappen instellen doe je door achtereenvolgens de volgende stappen uit te voeren:

- Klik in de paginaweergave op de plaats waar je de tabel wilt invoegen.
- Kies in het menu *Tabel* voor *Invoegen* en vervolgens *Tabel....*

In het venster *Tabel invoegen* kan je nu het aantal rijen en het aantal kolommen ingeven.

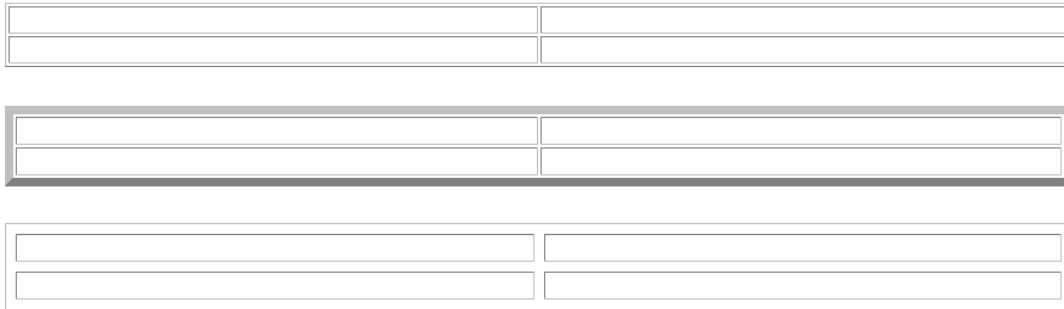

Een tabel kan je verder goed vergelijken met een figuur. Een figuur kan je uitlijnen. Een tabel kan je eveneens uitlijnen. Je hebt de keuze tussen *Links*, *Rechts*, *Centreren* of *Uitvullen*.

Verder kan je in het vak *Randdikte* opgeven hoe dik de rand moet zijn. Als je geen rand wilt weergeven, kan je de waarde 0 ingeven. De tabel blijft bestaan. Er wordt in het ontwerp een stippenlijn weergegeven. In het voorbeeld krijg je dan geen lijn te zien.

Er is een belangrijk verschil tussen de breedte van de rand en de dikte van de rand. Met dikte wordt de dikte van de gekleurde rand bedoeld. De afmeting tussen de gekleurde randen kan je eveneens instellen in het vak *Ruimte tussen cellen*.

De tekst in de tabel staat steeds op een aantal pixels van de rand van de tabel. De afstand kan je aanpassen in het vak *Celopvulling*. Standaard staat deze waarde, net zoals de randdikte, op 1.

In het bovenste voorbeeld worden de standaardwaarden gebruikt. De randdikte is 1 en de ruimte tussen de cellen is 2.

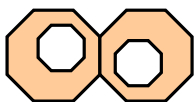
In het tweede voorbeeld is de randdikte 7. De ruimte tussen de cellen is 2 gebleven.

In het derde voorbeeld is de randdikte terug 1. De ruimte tussen de cellen is 7.

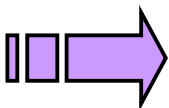
Verder kan de breedte van de tabel aangepast worden. Je kan opgeven dat je geen breedte wil vastleggen. Hierbij wordt dan een tabel gemaakt die automatisch breder wordt naarmate de inhoud van de cellen breder wordt.

Wanneer het aankruisvakje *Breedte opgeven* aangevinkt is kan je de breedte van de tabel ingeven in pixels of in procenten van de scherm breedte.

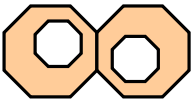
Wanneer je de breedte van de tabel in procenten opgeeft wordt de breedte van de tabel mee aangepast wanneer de vensterbreedte aangepast wordt. Dit is niet het geval wanneer de breedte in pixels opgegeven wordt.

Via de knop kan je in een tabel een opmaakprofiel aanmaken dat geldt voor de ganse tabel. Je kan eventueel ook het opmaakprofiel in het thema aanpassen als je een thema toepast. In dat geval moet je de HTML-codes *table*, *th*, *td*, *tr*, *thead* en *tfoot* aanpassen. Dit is voer voor specialisten.

Open in het web *Computerwinkel* de pagina *prijslijst.htm*. Voeg hierin een tabel in die voldoet aan de volgende eisen: 4 rijen, 4 kolommen, randdikte 3, celopvulling 3 en ruimte tussen de cellen 5. De uitlijning is standaard en de breedte moet 80 procent zijn.

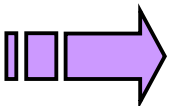

De eigenschappen die je opgeeft voor een nieuwe tabel worden gebruikt als de standaardeigenschappen wanneer je opnieuw een tabel gaat maken.

7.2.4. Tekst omzetten in een tabel

Je kan bestaande tekst converteren naar een tabel als de tekst in kolommen is gezet (is gescheiden) met behulp van scheidingstekens. Als scheidingstekens kan je een alineamarkering, tabs of komma's gebruiken. Je kan eventueel zelf een ander scheidingsteken opgeven.

Als de tekst geen scheidingstekens bevat, moet je deze toevoegen op de plaatsen waar je de tekst wilt opdelen in kolommen en rijen. Gebruik bijvoorbeeld komma's om kolommen aan te geven en alineamarkeringen om het einde van rijen aan te geven.

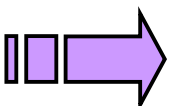
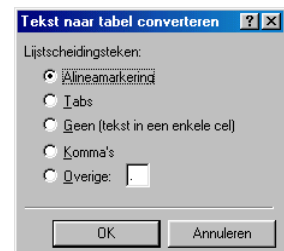
Open de pagina *cv.htm* van het web *Persoonlijk*.

Je kan tekst niet alleen converteren naar een tabel met rijen en kolommen, maar ook naar een tabel met één cel waarin alle geselecteerde tekst staat. Als je bijvoorbeeld een tabel gebruikt voor pagina-opmaak, kan het handig zijn alle geselecteerde tekst bij elkaar te houden in de tabel. Deze techniek zal in deze cursus niet aanbevolen worden, maar wordt wel vaak toegepast op het net.

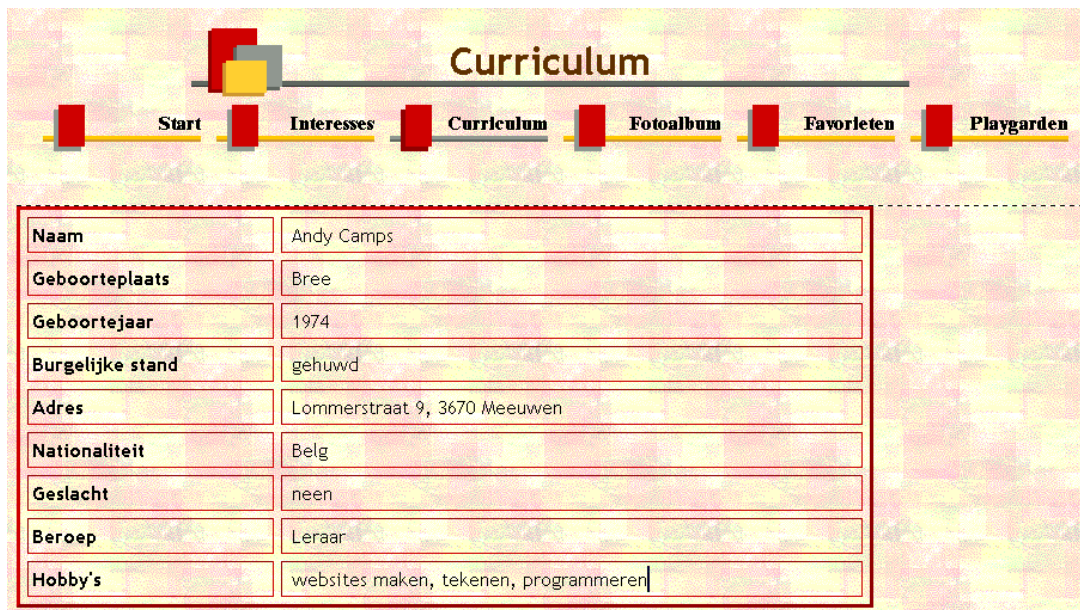
Een tekst omzetten naar een tabel is verder eenvoudig samen te vatten in de volgende stappen:

- Selecteer in de paginaweergave de tekst die je wilt converteren naar een tabel.
- Kies in het menu **Tabel** voor de opdracht **Converteren** en vervolgens voor **Tekst naar tabel**.

In de volgende stap kan je aangeven welk scheidingsteken je wilt gebruiken. Wanneer je **Geen (tekst in een enkele cel)** kiest wordt een tabel met één cel gemaakt.

Selecteer volledige tekst van de pagina en converteer deze tekst naar een tabel door gebruik te maken van de dubbele punt (:) als scheidingsteken.

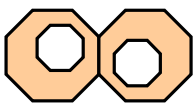

Aangezien HTML geen directe ondersteuning biedt voor tabtekenen, is het raadzaam geen tabtekenen te gebruiken als scheidingstekens.

7.3. Tabellen aanpassen

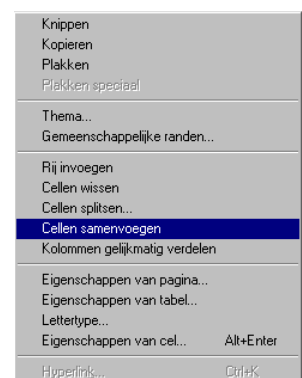
7.3.1. Cellen samenvoegen

Je kan twee of meer aangrenzende cellen samenvoegen om zo één grotere cel te maken.

Je kan cellen alleen samenvoegen wanneer twee of meer aangrenzende cellen zijn geselecteerd en deze cellen een rechthoek vormen.

Om twee of meer aangrenzende cellen in een tabel samen te voegen activeer je de paginaweergave en selecteer je een rij, kolom of groep aangrenzende cellen. Vervolgens klik je met de rechtermuisknop op de selectie en kies je *Cellen samenvoegen* in het snelmenu.

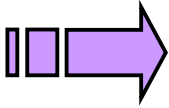

Je kan geselecteerde cellen ook samenvoegen door te klikken op de knop in de werkbalk *Tabellen*. De werkbalk *Tabellen* kan je weergeven door de opdracht Werkbalken te kiezen in het menu *Beeld* en vervolgens te klikken op *Tabellen*.

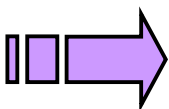

In het web Kookboek hebben we in één van de voorgaande hoofdstukken gebruik gemaakt van tabellen om de teksten te positioneren. Er werd daar gebruik gemaakt van voorgedefinieerde

tabellen. In een aantal gevallen waren er te veel rijen en kolommen. Dit wordt met de volgende opdracht opgelost.

Open in het web *Kookboek* het bestand *aspergeconsommé_met_gevogelballetjes.htm*. Je vindt hier een tabel zonder randen terug. Aan de rechterkant zijn er normaal heel wat lege cellen. Deze cellen mogen allemaal samengevoegd worden. Je selecteert dus best de cel die meest linksboven staat in de tabel. Vervolgens selecteer je ook alle rijen onder deze cel. (Shift toets eventueel gebruiken). De rest zou moeten lukken.

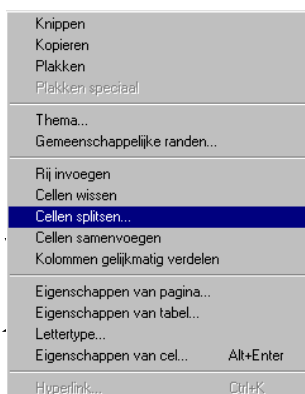

Herhaal hetzelfde principe op de pagina's:
heldere_tomatensoep_met_knoflookcroûtons.htm,
krulsla_met_venkel_en_gorgonzola.htm,
makreelmousse.htm en
terriner_van_gerookte_zalm.htm

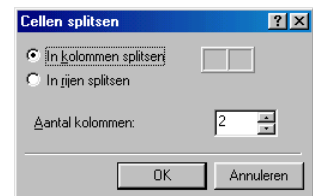
7.3.2. Cellen splitsen

Het is in FrontPage ook mogelijk om cellen te verdelen over kolommen of rijen door de cellen te splitsen.

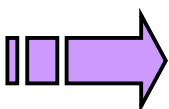
Je kan dit doen door de paginaweergave te activeren en de cellen die je wilt splitsen te selecteren. Je kan dan met de rechtermuisknop klikken op de geselecteerde cellen en vervolgens in het snelmenu kiezen voor *Cellen splitsen*. In het venster *Cellen splitsen* kan je nu

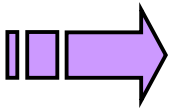
aangeven of er in rijen of in kolommen gesplitst moet worden. Je kan eveneens het aantal rijen of kolommen opgeven.

Je kan geselecteerde cellen ook splitsen door te klikken op de knop in de werkbalk *Tabellen*. De werkbalk *Tabellen* kan je zichtbaar maken door de opdracht *Werkbalken* in het menu *Beeld* te kiezen en vervolgens voor *Tabellen* te kiezen.

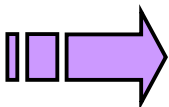

Kopieer de tekst uit het bestand *rijden3.txt* naar het bestand *rijden.htm* in het web *Ibiza*. Plak de tekst als Normale alinea's.

Zet vervolgens de onderste reeks woorden (vertalingen Nederlands – Castiliaans) om naar een tabel door een *Alineamarkering* te gebruiken. Splits vervolgens elke cel op in 3 en zorg dat het resultaat hetzelfde is als in de volgende figuur.

Nederlands	Castiliaans	Ibicenco
avenue	avenida	aviguada of via
strand	playa	platja
boulevard	paseo	passeig
brug	puente	pont
arena	plaza de tores	plaça de braus of de toros
kaap	cabo	cap
grot	cueva	cova
fontein	fuelle	font
haven	puerto	port
wijk	barrio	barri
rivier	rio	riu
weg	carretera	carretera
plein	plaza	plaça
straat	calle	carrer

Van de randdikte en de andere tabelleigenschappen hoef je nog niets in te stellen. De titel *De weg vragen* mag je ook als opmaakprofiel *Kop2.Rand* geven.

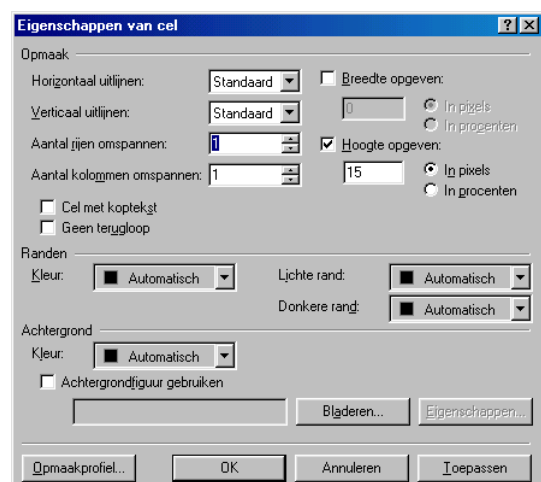
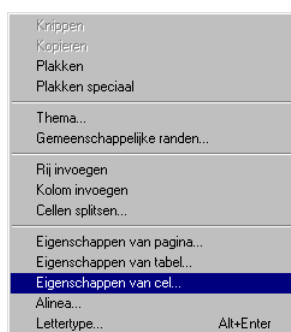
7.3.3. Celbereik instellen

Je kan de breedte of hoogte van een cel wijzigen door het aantal rijen en kolommen in te stellen dat de cel moet omvatten. Dit is bijna hetzelfde als het samenvoegen van cellen. Het

wijzigen van dit zogenaamde *celbereik* bied je de mogelijkheid cellen met verschillende hoogtes of breedtes op te nemen in een tabel. Je kan het bereik van een cel bijvoorbeeld instellen op een hoogte van drie rijen.

Het celbereik instellen doe je door de paginaweergave te

activeren en de cellen, rijen of kolommen te selecteren waarvoor je een celbereik wilt instellen. Vervolgens klik je met de rechtermuisknop op het geselecteerde en kies je in het snelmenu voor *Eigenschappen van cel*.

Je kan nu in het venster *Eigenschappen van de cel* in de vakken *Aantal rijen omspannen* en *Aantal kolommen omspannen* opgeven hoeveel rijen en hoeveel kolommen omspannen moeten worden.

7.4. Tabelelementen toevoegen of verwijderen

7.4.1. Selecteren van tabelelementen

Tijdens het werken met tabellen kan je een tabel of bepaalde tabelelementen selecteren. Je kan bijvoorbeeld een kolom selecteren en vervolgens unieke ceileigenschappen instellen voor de kolom.

7.4.1.1 Selecteren van een volledige tabel

Je kan een volledige tabel selecteren door in het menu *Tabel* te kiezen voor *Selecteren* en vervolgens voor *Tabel*. Dubbelklikken aan de linkerkant voor de tabel kan ook.

7.4.1.2 Selecteren van een rij of een kolom

Een rij kan je selecteren door op de linkerrand te klikken. De muis verandert eerst in een dikke horizontale zwarte pijl. Je kan eveneens een rij selecteren door in het menu *Tabel* eerst te kiezen voor *Selecteren* en vervolgens voor *Rij*.

Een kolom kan je op vergelijkbare manier selecteren door op de bovenrand te klikken. De muis verandert eerst in een dikke verticale zwarte pijl. Je kan eveneens een kolom selecteren door in het menu *Tabel* eerst te kiezen voor *Selecteren* en vervolgens voor *Kolom*.

7.4.1.3 Selecteren van een cel

Een cel kan je eveneens op twee verschillende manieren selecteren. Je klik eerst in de te selecteren cel en kiest vervolgens in het menu *Tabel* voor *Selecteren* en tenslotte voor *Cel*. Je kan hetzelfde resultaat bekomen door de *ALT-toets* in te drukken wanneer je een cel aanklikt.

7.4.2. Een cel, rij of kolom toevoegen

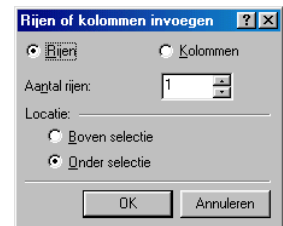
7.4.2.1 Een cel toevoegen

Een cel invoegen doe je door in een cel te klikken en in het menu *Tabel* te kiezen voor *Invoegen* en vervolgens voor *Cel*. De nieuwe cel wordt links van de geselecteerde cel ingevoegd. De cellen aan de rechterkant schuiven allemaal op. Dit kan wel vervelend zijn voor de vorm van de cellen. Je kan eventueel deze cellen samenvoegen of de overbodige cellen verwijderen.

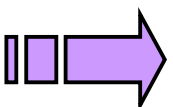
7.4.2.2 Een rij toevoegen

Een rij toevoegen doe je door eerst een rij te selecteren. Vervolgens kies je in het menu **Tabel** voor **Invoegen** en tenslotte voor **Rijen of kolommen...**

In het venster *Rijen of kolommen invoegen* kan je opgeven hoeveel rijen je wenst in te voegen. Je kan eveneens opgeven of de rijen boven of onder de geselecteerde rij moeten komen. Wanneer je meerdere rijen geselecteerd hebt, wordt het aantal dat je geselecteerd had ingevuld.

Je kan ook rijen invoegen door een rij te selecteren en te klikken op de knop op de werkbalk **Tabellen**. Een nieuwe rij wordt ingevoegd boven de geselecteerde rij. Als je meerdere rijen wilt invoegen, selecteer je in de tabel het aantal rijen dat je wilt invoegen. Dit aantal rijen wordt dan ingevoegd in de tabel.

 Voeg boven de tabel *tanken* op de pagina *rijden.htm* één rij toe. Vul de tabel vervolgens aan zoals in onderstaand voorbeeld.

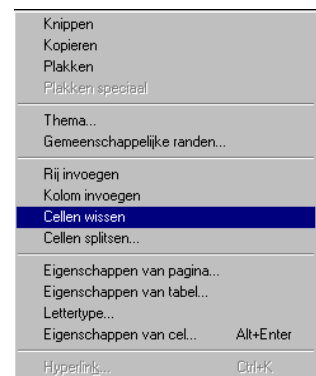
Nederlands	Spaans
loodvrij :	sin plomo
normaal :	gasolina
super :	super
diesel :	gas-oil
Voltanken a.u.b. :	Llénelo, por favor

7.4.2.3 Een kolom toevoegen

Een kolom toevoegen doe je door eerst een kolom te selecteren. Vervolgens kies je in het menu **Tabel** voor **Invoegen** en tenslotte voor **Rijen of kolommen...**

In het venster *Rijen of kolommen invoegen* kan je opgeven hoeveel kolommen je wenst in te voegen. Je kan eveneens opgeven of de kolommen links of rechts van de geselecteerde kolom moeten komen. Wanneer je meerdere kolommen geselecteerd hebt, wordt het aantal dat je geselecteerd had ingevuld.

Je kan ook kolommen invoegen door een kolom te selecteren en te klikken op de knop op de werkbalk **Tabellen**. Een nieuwe kolom wordt ingevoegd links van de geselecteerde kolom. Als je meerdere kolommen wilt invoegen, selecteer je in de tabel het aantal kolommen dat je wilt invoegen. Dit aantal kolommen wordt dan ingevoegd in de tabel.

7.4.3. Een cel, rij of kolom verwijderen

Een rij of een kolom verwijderen is eigenlijk steeds een hele hoop cellen verwijderen. In FrontPage zal je dus ook enkel via deze weg een rij of kolom kunnen verwijderen. Het komt er dus op aan van eerst de te verwijderen cellen te selecteren.

Een geselecteerde cel (of reeks cellen) kan je verwijderen door

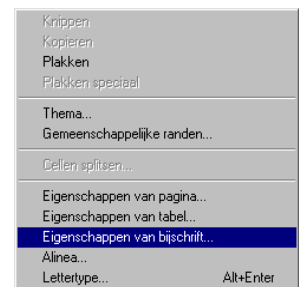
- met de rechtermuisknop te klikken op de cel (cellen) en te kiezen voor *Cellen wissen*;
- in het menu *Tabel* te kiezen voor *Cellen verwijderen*;
- op de knop in de werkbalk *Tabel* te klikken.

7.4.4. Bijschriften invoegen

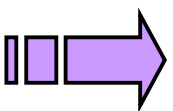
Je kan een tabel voorzien van een label of titel door een tabelbijschrift toe te voegen. Een tabelbijschrift wordt boven of onder de tabel geplaatst. De tekst van het bijschrift kan je net zoals alle andere tekst op de pagina op de gewenste manier opmaken. Je kan het bijschrift eventueel opnemen in een opmaakprofiel of in een thema.

Je kan een bijschrift aan een tabel toevoegen door in de paginaweergave te klikken in de tabel en in het menu *Tabel* te kiezen voor *Invoegen* en *Bijschrift*.

Als je het bijschrift onder de tabel wilt plaatsen klikt je met de rechtermuisknop op het bijschrift en kies je voor *Eigenschappen van bijschrift* in het snelmenu. Met de keuze *Onderaan in tabel* verplaatst het bijschrift naar beneden.

Als je de uitlijning van het bijschrift wilt wijzigen selecteer je het bijschrift en klik je vervolgens op of op de werkbalk *Opmaak*. Standaard is een bijschrift gecentreerd.

Zet onder de laatste tabel op de pagina *rijden.htm* een bijschrift met als tekst *Een aantal wegwijzers*.

7.5. Opmaak

7.5.1. Grootte van een cel, rij of kolom wijzigen

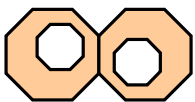
Je kan de grootte van een cel, rij of kolom eenvoudig en snel wijzigen door de rand van het element te selecteren en te slepen tot de gewenste hoogte of breedte is bereikt.

Het formaat van geselecteerde cellen kan je ook wijzigen door de hoogte en breedte op te geven. Je kan het formaat instellen met pixels of als een percentage van de tabelgrootte. Als je het formaat van een cel instelt met pixels, blijft het formaat altijd ongewijzigd, ongeacht de grootte van de tabel waarvan de cel deel uitmaakt. Wanneer je het formaat van een cel instelt als een percentage van de tabel, wordt het celformaat dynamisch aangepast aan de grootte van de tabel.

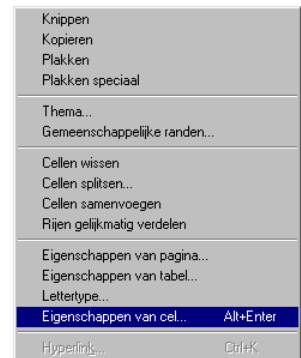
Als je geen hoogte of breedte opgeeft, wordt het celformaat bepaald aan de hand van de celinhoud.

Het wijzigen van het formaat van een cel, rij of kolom doe je door achtereenvolgens de volgende stappen uit te voeren:

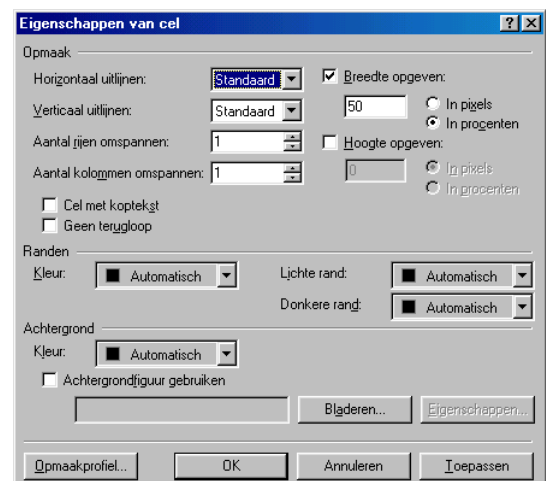
- Ga naar de paginaweergave en selecteer de cellen, rijen of kolommen waarvan je het formaat wilt wijzigen.
- Klik met de rechtermuisknop op de geselecteerde cellen en kies vervolgens in het snelmenu voor *Eigenschappen van cel...*

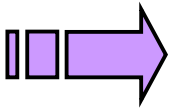
Je kan het venster ook zichtbaar maken met de toetsencombinatie **Control + Enter** of door in het menu **Tabel** te kiezen voor **Eigenschappen** en vervolgens voor **Cel**.

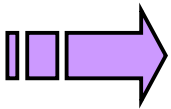
In het venster *Eigenschappen van cel* kan je nu de breedte opgeven door het selectievakje **Breedte opgeven** in te schakelen als dit nog niet ingeschakeld is. Je kan dan in het vakje eronder een waarde intypen voor de breedte van de geselecteerde cel. Met de keuzeopties **In pixels** of **In procenten** kan je opgeven of je in pixels respectievelijk in procenten wenst te werken.

De hoogte kan je opgeven door het selectievakje **Hoogte opgeven** in te schakelen als dit nog niet ingeschakeld is. Je kan dan een waarde intypen voor de hoogte van de geselecteerde cel. De keuzeopties **In pixels** of **In procenten** kan je net zoals bij de breedte gebruiken om aan te geven dat je in pixels respectievelijk in procenten wenst te werken.

Selecteer alle cellen van de eerste kolom uit de tabel *tanken* in het bestand *rijden.htm* van het web *Ibiza*. Stel vervolgens de breedte in op 30 procent.

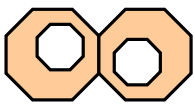
Selecteer alle cellen van de tabel *borden* op dezelfde pagina en stel de hoogte in op 20 pixels.

7.5.2. Grootte van een tabel wijzigen

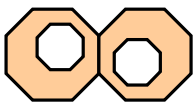
Je kan de grootte van een tabel eenvoudig en snel wijzigen door de tabelrand te selecteren en te slepen tot de gewenste hoogte of breedte is bereikt.

Het formaat van een tabel kan je ook exact instellen door de hoogte en breedte op te geven. Je kan het formaat instellen met pixels of als een percentage van het paginaformaat.

Als je het formaat van een cel tabel instelt met pixels, blijft het formaat altijd ongewijzigd, ongeacht de grootte van de pagina waarop de tabel wordt weergegeven. Wanneer je het formaat van een tabel instelt als een percentage van het browservenster, wordt het tabelformaat dynamisch aangepast aan de grootte van het venster. Als je geen hoogte of breedte opgeeft, wordt het tabelformaat bepaald aan de hand van de inhoud.

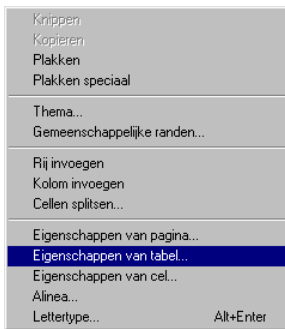
Als de tabel wordt weergegeven in een frame, wordt het percentage toegepast op het formaat van het desbetreffende frame in plaats van de volledige pagina.

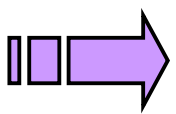
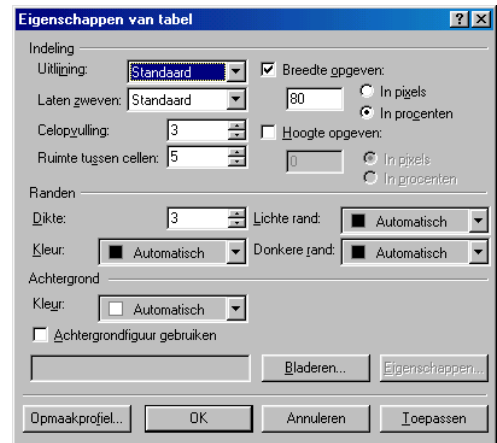
Als je de breedte van het browservenster aanpast bij het bekijken van de pagina met een tabel, dan zal de tabel opgebouwd via procenten mee wijzigen met de wijziging van de breedte van het browservenster.

Je kan de afmetingen van een tabel aanpassen door in de paginaweergave met de rechtermuisknop te klikken op de tabel en vervolgens in het snelmenu te kiezen voor *Eigenschappen van tabel....* Je kan het venster Eigenschappen van tabel ook bekomen door in het menu Tabel te kiezen voor Eigenschappen en vervolgens voor Tabel.

De breedte kan je nu opgeven door het selectievakje *Breedte opgeven* in te schakelen als dit niet actief is. Vervolgens kan je een waarde intypen voor de breedte van de tabel. Met de keuze *In pixels* of *In procenten* kan je vervolgens opgeven of breedte van de tabel in pixels, respectievelijk in procenten wordt gegeven.

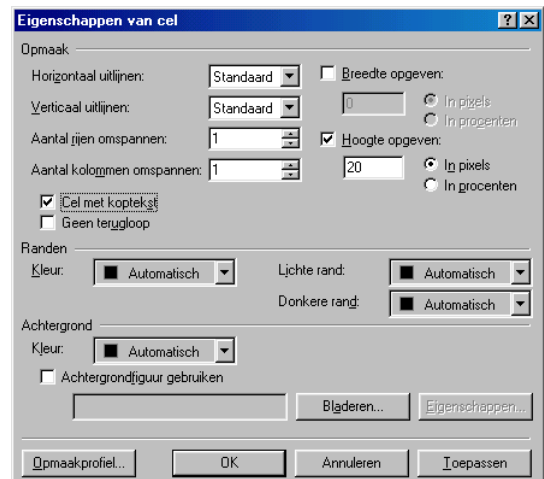
De hoogte kan je opgeven door het selectievakje *Hoogte opgeven* in te schakelen als dit niet actief is. Vervolgens kan je een waarde intypen voor de hoogte van de tabel. Met de keuze *In pixels* of *In procenten* kan je vervolgens opgeven of breedte van de tabel in pixels, respectievelijk in procenten wordt gegeven.

Zorg dat voor de laatste tabel op de pagina *rijden.htm* in het web *Ibiza* geen breedte of hoogte opgegeven is.

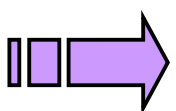
7.5.3. Kopcellen

Als je bepaalde cellen in een tabel wilt benadrukken, kan je ze instellen als tabelkopsteksten. In de tabel hieronder bevatten de eerste rij en de eerste kolom bijvoorbeeld labels. Deze zijn opgemaakt als tabelkopsteksten om ze te onderscheiden van de rest van de tabel. Een tabelkoptekst wordt standaard opgemaakt met de stijl *vet*. De tekst wordt ook steeds gecentreerd in de cel. Je kan de stijl van de tabelkoptekst echter wijzigen en aanvullende eigenschappen definiëren.

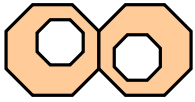

Wanneer je zeer specifieke eigenschappen voor kopcellen wilt instellen, moet je dit doen via een opmaakprofiel op een pagina of een opmaakprofiel in een thema.

Je kan van een cel in een tabel een kopcel maken door in het venster *Eigenschappen van cel* aan te geven dat de cel koptekst bevat. Dit doe je door een vinkje te zetten voor *Cel met koptekst*.

Maak kopcellen van de cellen *Aankomst* en *Vertrek* in de tabel *borden* op de pagina *rijden.htm*.

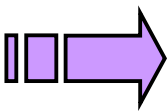

Het venster *Eigenschappen van cel* haal je te voorschijn door de gewenste cel of cellen te selecteren en de toetsencombinatie **Control + Enter** te gebruiken. Je kan eveneens met de rechtermuisknop klikken op de geselecteerde cellen en kiezen voor *Eigenschappen van cel...* of in het menu *Tabel* kiezen voor *Eigenschappen* en vervolgens voor *Cel*.

7.5.4. Kleur van celranden

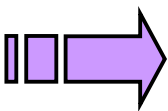
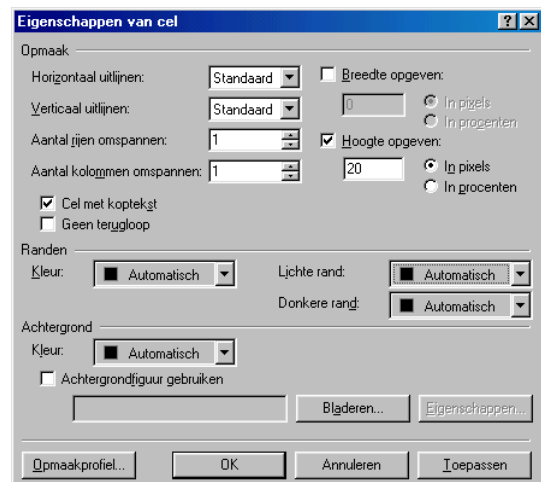
De randen van een cel vormen een speciaal visueel deel van de tabel. Je kan immers dezelfde kleur gebruiken voor alle randen in de tabel of een specifieke kleur gebruiken voor de randen van bepaalde cellen. Verder kan je één kleur kiezen voor de rand of, als je de voorkeur geeft aan een 3D-uitendlijk, gebruikmaken van twee kleuren: een lichte kleur en een donkere kleur.

In het venster *Eigenschappen van cel* kan je de kleur van de rand opgeven in het vak *Kleur*.

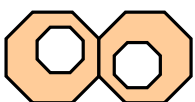
Geef de cellen in de linkerkolom in de tabel *borden* op de pagina *rijden.htm* als randkleur *blauw*.

Je kan in het venster *Eigenschappen van cel* eveneens een lichte en donkere kleur opgeven. De donkere kleur verschijnt aan de linker- en de bovenrand van de cel. De lichte kleur verschijnt aan de rechter- en bovenkant.

Geef de cellen in de rechterkolom in de tabel *borden* op de pagina *rijden.htm* als lichte rand *rood* en als donkere rand de kleur met als hex-waarde *FF,66,00*.

Aankomst :	Llegada
Vertrek :	Salida

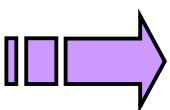
De randdikte moet groter zijn dan nul om de rand zichtbaar te maken.

7.5.5. Eigenschappen van een tabelrand

7.5.5.1 Kleur van de tabelrand

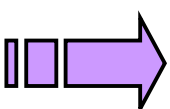
Naast de kleur van de individuele cellen kan aan de rand van de tabel ook een kleur toegewezen worden. Via het venster Eigenschappen van tabel is er op eenvoudige wijze een kleur in te stellen.

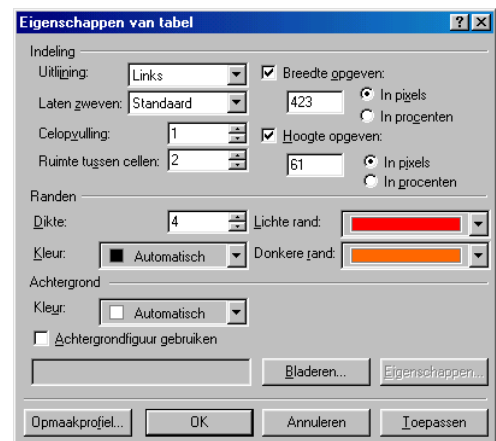
Net zoals bij de kleur van de celrand wordt er een onderscheid gemaakt tussen de “gewone” kleur van de tabel en de 3D-kleur. In het laatste geval worden een lichte en een donkere kleur gebruikt om de tabel een driedimensionale indruk te laten geven.

 Geef de tabel *borden* op de pagina *rijden.htm* als lichte rand *rood* en als donkere rand de kleur met als hex-waarde *FF,66,00*.

7.5.5.2 Dikte van de tabelrand

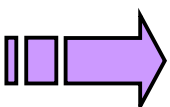
Naast de kleur van een rand is ook de dikte van de tabelrand van belang. Deze eigenschap kan net zoals de voorgaande ingesteld worden in het venster *Eigenschappen van tabel*. In het vak *Dikte* kan je de dikte van de buitenrand van de tabel opgeven.

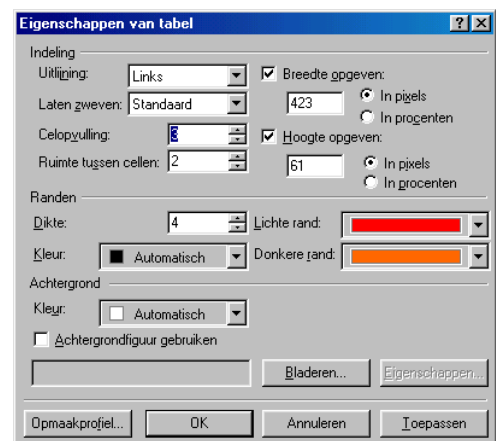
 Stel de dikte van de buitenrand van de tabel *borden* op de pagina *rijden.htm* in op 4.

7.5.5.3 Celopvulling

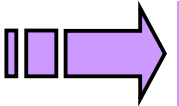
De celopvulling geeft de afstand tussen de tekst en de rand van de cellen aan. Deze eigenschap kan alleen voor de volledige tabel in één keer ingesteld worden. Je kan niet voor elke cel afzonderlijk deze waarde instellen. Wanneer je de waarde van de celopvulling zeer klein neemt, zal de inhoud van de cel tegen de rand aan lijken te komen. Dit is te vermijden.

 Stel de celopvulling van de tabel *borden* op de pagina *rijden.htm* in op 3.

7.5.5.4 Ruimte tussen de cellen

De ruimte tussen de cellen is eigenlijk de dikte van de binnenranden van de tabellen. Ook deze waarde is enkel via het venster *Eigenschappen van tabel* in te stellen. In het vak *Ruimte tussen de cellen* kan je deze waarde vastleggen.

Stel de ruimte tussen de cellen van de tabel *borden* op de pagina *rijden.htm* in op 5.

7.5.6. Een tabelrand verbergen

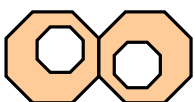
Je kan tabelranden verbergen wanneer je niet wilt dat ze zichtbaar zijn, bijvoorbeeld wanneer je een tabel gebruikt voor het opmaken van tekst en afbeeldingen op een pagina, hetgeen we reeds eerder afgeraden hebben. Je verbergt de tabelrand door de dikte in te stellen op nul. De rand wordt dan niet weergegeven in browsers.

In de normale weergave (ontwerp in FrontPage) worden tabellen met een randdikte van nul weergegeven met stippellijnen.

7.5.7. Achtergronden

Je kan achtergrondkleuren en -figuren kiezen voor tabellen. Achtergrondkleuren kan je gebruiken om bepaalde kolommen of rijen te benadrukken met behulp van arcering. Met achtergrondfiguren kan je tabellen attractiever maken.

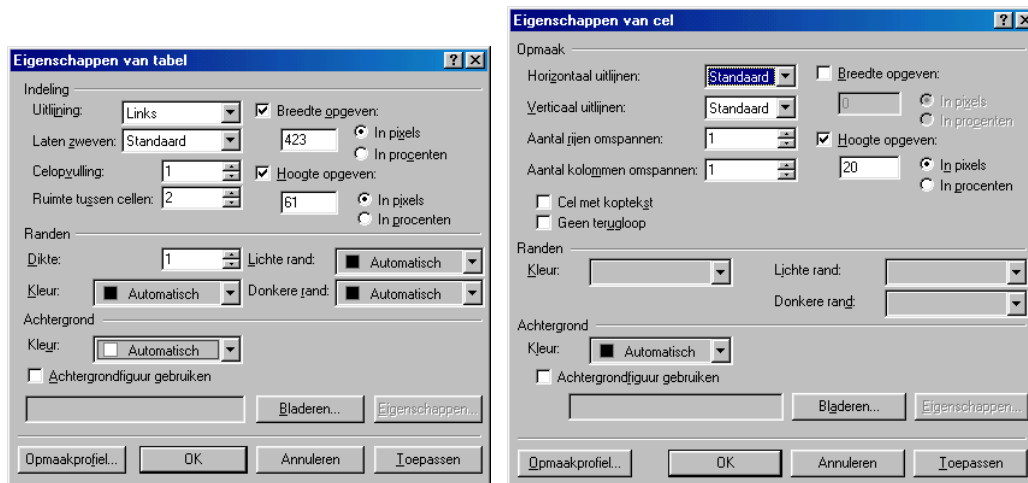
Je kan achtergrondkleuren en -figuren instellen voor alleen bepaalde cellen of voor de volledige tabel. De instellingen voor een cel hebben echter altijd prioriteit. Als je de achtergrondkleur voor een tabel bijvoorbeeld instelt op groen en de kleur van een cel op blauw, krijgt de tabel een groene achtergrond maar is één cel blauw. Hetzelfde geldt voor de achtergrondfiguren.

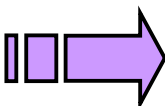

Gebruik van achtergrondfiguren is in FrontPage geen enkel probleem. Er zijn echter verschillende browsers die moeilijkheden hebben met het correct weergeven van de tabellen met dergelijke figuren. Vooral achtergrondfiguren voor individuele cellen worden verkeerd weergegeven.

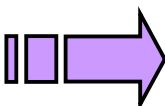
Om de achtergrond van een cel of de ganse cel in te stellen heb je het venster *Eigenschappen van cel*, respectievelijk het venster *Eigenschappen van tabel* nodig. Beide zijn op te vragen door met de rechtermuisknop op de cel, respectievelijk tabel te klikken en de juiste keuze te maken in het snelmenu. Via het menu *Tabel* kan je eveneens kiezen voor *Eigenschappen*. Het venster

Eigenschappen van cel kan ook via de toetsencombinatie **Alt + Enter** getoond worden als de cel geselecteerd is.

 Stel de achtergrondfiguur van alle tabellen op de pagina *rijden.htm* in op **FF,FF,CC**.

Wanneer je een achtergrondfiguur wenst te gebruiken moet je het vak **Achtergrondfiguur gebruiken** (volledige tabel) activeren en via de knop **Bladeren...** opgeven waar de figuur die je wenst te gebruiken zich bevindt.

 Stel als achtergrondfiguur voor de cellen in de linkerkolom van de tabel *borden* de figuur *patroon_ibiza.gif* in.

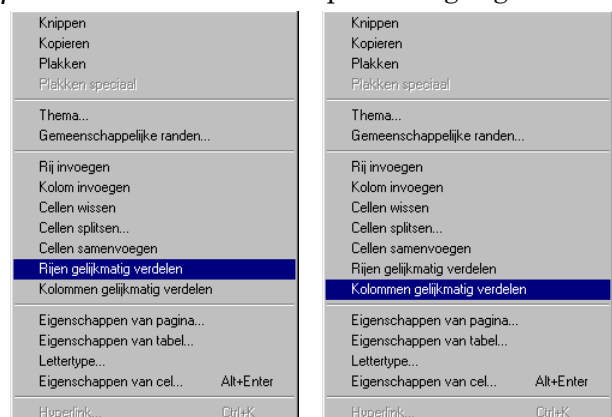
7.6. Celinhoud

7.6.1. Terugloop

Wanneer het niet gewenst is dat de tekst automatisch naar de volgende regel gaat binnen een cel, kan je dit opgeven met de optie **Geen terugloop**. De tekst wordt dan op één regel getoond zolang dit niet strijdig is met de instellingen van de breedte van de tabel of van de cel.

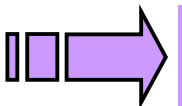
7.6.2. Rijen en kolommen gelijkmatig verdelen

Als je een tabel hebt met rijen met verschillende hoogten en kolommen met verschillende breedten, kan je geselecteerde rijen of kolommen dezelfde hoogte of breedte geven.

Je kan rijen of kolommen op drie verschillende manieren gelijkmatig verdelen:

- Klik met de rechtermuisknop op de rijen of kolommen die je wilt verdelen in kies in het snelmenu voor *Rijen gelijkmatig verdelen*, respectievelijk *Kolommen gelijkmatig verdelen*.
- Kies in het menu *Tabel* voor *Rijen gelijkmatig verdelen*, respectievelijk *Kolommen gelijkmatig verdelen*.
- Klik op de knop , respectievelijk de knop in de werkbalk *Tabel*.

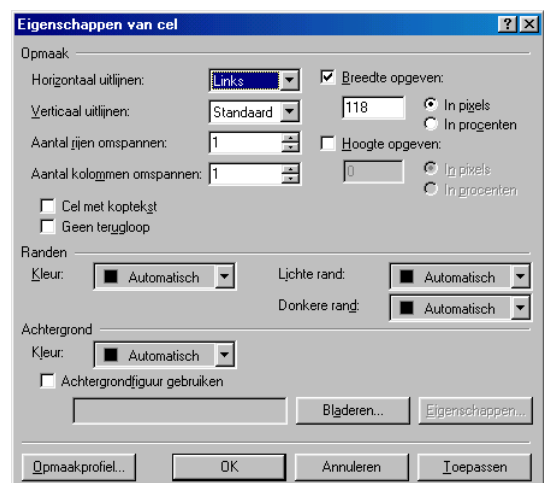
 Zorg dat de kolommen van de laatste tabel op de pagina *rijden.htm* gelijkmatig verdeeld zijn.

7.6.3. Uitlijnen

7.6.3.1 Horizontaal uitlijnen

Naast het uitlijnen van de tabel als geheel kan je ook de inhoud van de cellen afzonderlijk uitlijnen. Je kan de inhoud van de cellen links of rechts uitlijnen, centreren of uitvullen. Het uitlijnen kan je doen door de cel te selecteren en in de werkbalk *Opmaak* de knoppen en te gebruiken om links, respectievelijk rechts uit te lijnen. Met de knop kan je de inhoud van de cellen centreren.

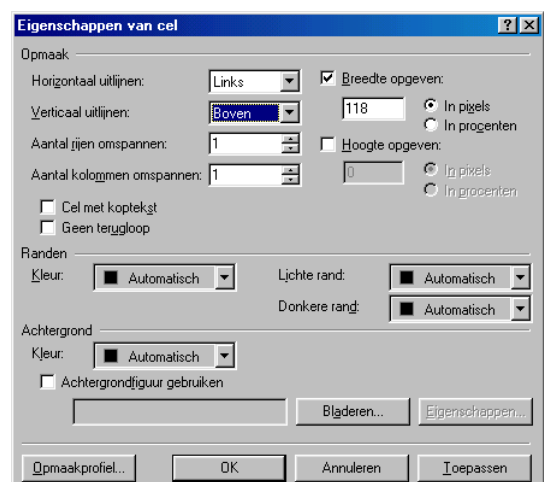
Naast de knoppen in de werkbalk *Opmaak* kan je de uitlijning opgeven in het venster *Eigenschappen van cel*. Je kan hierin in het vak *Horizontaal uitlijnen* opgeven hoe de tekst in de cellen uitgelijnd wordt.

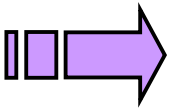

Daarnaast kan je de horizontale uitlijning ook via alinea's laten gebeuren. Voorzichtigheid is echter geboden aangezien er in dat geval steeds alinea's in elke cel aangemaakt worden, hetgeen niet steeds gewenst is.

7.6.3.2 Verticaal uitlijnen

Wanneer de inhoud van een cel niet de volledige hoogte van de cel benut, wordt deze inhoud in verticale richting gecentreerd weergegeven. Vaak zal dit storend werken op de leesbaarheid van deze tabellen. Je kan zelf bepalen waar de inhoud in de cel moet komen. Je kan immers verticaal boven en verticaal beneden uitlijnen.

Lijn alle cellen in de laatste tabel op de pagina *rijden.htm* verticaal boven uit.

7.7. Speciaal

7.7.1. Een tabel invoegen in een tabel

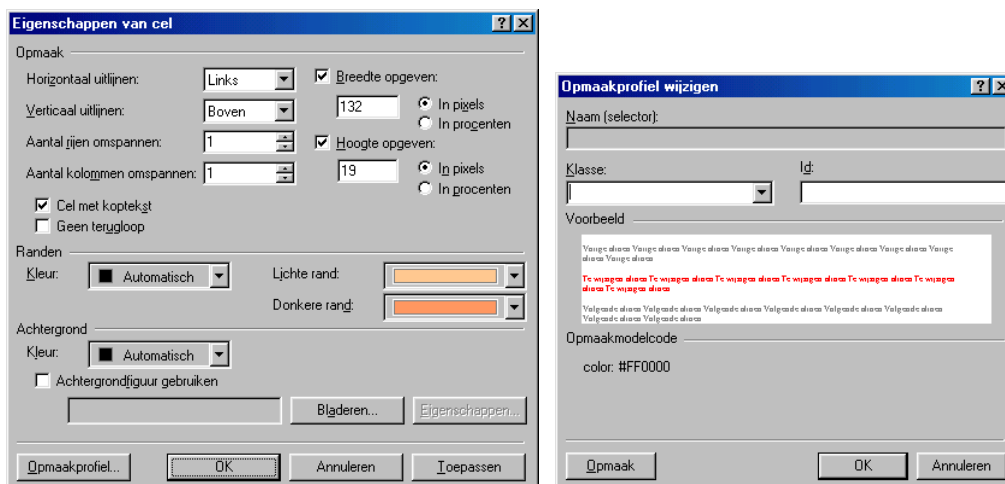
In webpagina's is het mogelijk om tabellen op te nemen in tabellen. In tekstverwerkingsprogramma's zoals Word kan je dit doorgaans niet. Een tabel in een tabel is daar eigenlijk een cel van de tabel die opgedeeld wordt. In FrontPage kan je uiteraard ook tabellen in tabellen maken.

Een tabel in een tabel maak je door in de paginaweergave in de cel van de tabel te klikken waarin je een tabel wilt invoegen. Vervolgens kies je in het menu **Tabel** voor **Invoegen** en tenslotte voor **Tabel....** Je komt dan in het venster **Tabel invoegen** terecht. Hiermee kan je reeds werken.

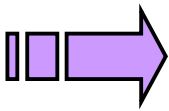

7.7.2. Opmaakprofiel van een cel

Je kan in een cel een opmaakprofiel vastleggen. Hiermee heb je dezelfde mogelijkheden als in hoofdstuk 4. Je kan het opmaakprofiel van elke cel aanpassen door in het venster **Eigenschappen van cel** op de knop **Opmaakprofiel...** te klikken. Met deze knop kan je het venster **Opmaakprofiel wijzigen** zichtbaar maken.

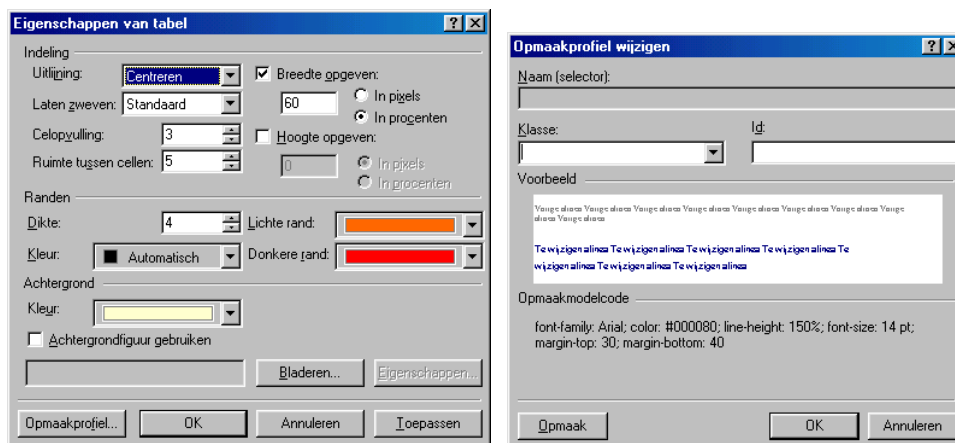
In het venster **Opmaakprofiel wijzigen** kan je met behulp van de knop **Opmaak** de in te stellen eigenschappen van de tekst in de cel van de tabel vastleggen. Je kan het lettertype, de alinea-eigenschappen, de randeigenschappen, de nummering en de positie aanpassen. Elke van deze eigenschappen kwam reeds eerder aan bod.

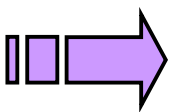
Stel de kleur van de tekst in de cellen *Vertrek* en *Aankomst* van de tabel *Borden* in op *rood* door gebruik te maken van een opmaakprofiel.

7.7.3. Opmaakprofiel van een tabel

Net zoals van een individuele cel in een tabel kan ook voor een ganse tabel een opmaakprofiel ingesteld worden. Op deze manier kan je alle tekst in de hele tabel in één keer een bepaald uiterlijk geven. Je kan in het venster *Eigenschappen van tabel* via de knop **Opmaakprofiel...** het venster *Opmaakprofiel wijzigen* zichtbaar maken.

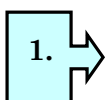

In het venster *Opmaakprofiel wijzigen* kan je opnieuw met behulp van de knop **Opmaak** de in te stellen eigenschappen van de tekst in de cel van de tabel vastleggen. Je kan het lettertype, de alinea-eigenschappen, de randeigenschappen, de nummering en de positie aanpassen. Elke van deze eigenschappen kwam reeds eerder aan bod.

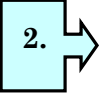
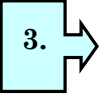
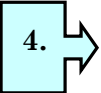
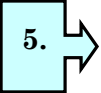
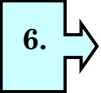
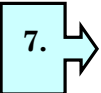
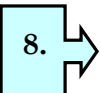
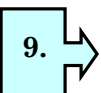
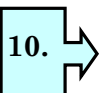

Stel de kleur van de tekst in de cellen van de tabel *Borden* in op de kleur met als Hex-waarde *000080*. Het lettertype wordt *Arial*, de tekstgrootte *14* punten, de regelafstand *Anderhalf*, de afstand voor *30* en de afstand na *40*. Dit zijn dezelfde instellingen als degene die gebruikt werden voor de alinea's op deze pagina.

7.8. Oefeningen

Open de pagina *rijden.htm* in het web *Ibiza*. Maak van de cellen met als tekst *Nederlands* en *Spaans* in de tabel *Tanken* twee kopcellen. Deze cellen krijgen als lichte randkleur een kleur met als Hex-waarde *FF,CC,99*. De donkere randkleur wordt een kleur met als Hex-waarde *FF,99,66*. Als achtergrondfiguur wordt de figuur *patroon_ibiza.gif* genomen.

2. Pas de cellen met als tekst *Aankomst* en *Vertrek* in de tabel *Borden* aan zodat de lichte randkleur een kleur met als Hex-waarde *FF,CC,99* is. De donkere randkleur wordt een kleur met als Hex-waarde *FF,99,66*.
3. Maak van de cellen met als tekst *Nederlands*, *Castiliaans* en *Ibicens* in de tabel *De weg vragen* drie kopcellen. Deze cellen krijgen als lichte randkleur een kleur met als Hex-waarde *FF,CC,99*. De donkere randkleur wordt een kleur met als Hex-waarde *FF,99,66*. Als achtergrondfiguur wordt de figuur *patroon_ibiza.gif* genomen.
4. De tabel *Tanken* moet *60%* breed worden en wordt *gecentreerd* ten opzichte van de pagina. De celopvulling wordt *3*, de ruimte tussen de cellen *5* en de randdikte *4*.
5. De tabel *Tanken* krijgt als lichte randkleur een kleur met als Hex-waarde *FF,66,00*. De donkere randkleur wordt *rood*.
6. Pas de tabel *Borden* aan zodat de lichte randkleur een kleur met als Hex-waarde *FF,66,00*. De donkere randkleur wordt *rood*. Deze tabel wordt *300 pixels* breed en eveneens *gecentreerd* uitgelijnd.
7. Pas de tabel *De weg vragen* eveneens aan zodat de lichte randkleur een kleur met als Hex-waarde *FF,66,00*. De donkere randkleur wordt *rood*. Deze tabel wordt *300 pixels* breed en eveneens *gecentreerd* uitgelijnd.
8. Plaats bij de tabel *Tanken* het bijschrift *Wat kan je allemaal tanken?*. Plaats bij de tabel *Borden* het bijschrift *Welke borden zal je zeker zien in Ibiza?*. Zorg dat beide bijschriften onderaan staan.
9. Stel de kleuren van alle kopcellen van alle tabellen op de pagina *rijden.htm* in op *rood* door gebruik te maken van een opmaakprofiel.
10. Stel de kleur van de tekst in de cellen van de tabellen *Tanken* en *De weg vragen* in op de kleur met als Hex-waarde *000080*. Het lettertype wordt *Arial*, de tekstgrootte *14* punten, de regelafstand *Anderhalf*, de afstand voor *30* en de afstand na *40*. Dit zijn dezelfde instellingen als degene die gebruikt werden voor de alinea's op deze pagina. Doe dit alles via opmaakprofielen in de tabel.